

MØDEREFERAT

11..APRIL 2023

Til stede: Professor Mads Bryde Andersen, (MBA, formand), Professor Peter Sandøe, (PS, næstformand), Professor Ole Wæver (OW), Professor Peter Ditlevsen (PD), Professor Gunner Lind (GL), Professor Jesper Høgenhaven (JH), Professor Emeritus Gorm Greisen (GG), Professor Jens Lykkesfeldt (JL), Allan Bunch (AB) (PU-sekretær og referent) og Hege Søreng, (HS) (tiltrædende PU-sekretær, SUND)

Forum Praksisudvalget

Mødedato 6. marts 2023, kl. 14-16

Sted Udvalgsværelse 3, Nørregade 10

REF: ALLAN BUNCH

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden

Referat fra sidste PU-møde (16. december 2022) har været rundsendt og godkendt pr. mail af medlemmerne 9. januar 2023.

Dagsorden blev godkendt.

2. Ny sekretær for Praksisudvalget/Status for overflytning

Ny sekretær er Hege Søreng fra SUND og som tiltræder 3. april 2023.

SIDE 2 AF 6

Sekretariatsfunktionen, som formelt blev overflyttet til F&I, pr. 1. marts bemandedes fortsat af AB fra rektorsekretariatet, som vil sørge for en solid overlevering af sager og erfaring for betjeningen af Praksisudvalget til HS.

Rektorsekretariatets juraenhed vil desuden fremadrettet være til rådighed for HS (og PU) til drøftelse og sparring af juridiske spørgsmål fx loyfortolkning og sagsbehandlingsregler mv. til brug for sagsbehandlingen. Denne opgave forventes fortsat varetaget af AB.

3. Meddelelser (til orientering)

- *Sag 67/80*
- *Sag 84*
Sag 74/77

PU's drøftelser af konkrete sager er ikke offentligt tilgængelige, jf. § 7, stk. 4, i Forretningsordenen for Udvalget vedrørende ansvarlig forskningspraksis (Praksisudvalget) ved Københavns Universitet.

4. Konkrete sager

- *Sag 70-73*
- *Sag 85 (ny sag)*

PU's drøftelser af konkrete sager er ikke offentligt tilgængelige, jf. § 7, stk. 4, i Forretningsordenen for Udvalget vedrørende ansvarlig forskningspraksis (Praksisudvalget) ved Københavns Universitet.

5. Praksisudvalgets konference flyttes til efteråret

Formanden har i en mail af 24. januar 2023 foreslået konferencen udskudt til en dato i efteråret, og at der findes et nyt emne for konferencen i stedet for emnet "håndtering af forskningsdata", som ikke er genstand for samme offentlige interesse, som da emnet blev valgt.

Praksisudvalget besluttede, at emnet for efterårets konference skal være "Akademiske medforfatterskaber".

SIDE 3 AF 6

Det blev efterfølgende aftalt, at konferencen finder sted mandag 27. november 2023 i Festsalen fra kl. 15-18.

6. Studier om (uretmæssig) tildeling af medforfatterskaber til seniorforskere til videnskabelige artikler under ph.d.-forløb

PS fremlagde de undersøgelser, han har været med til at udføre om praksis om tildeling af medforfatterskaber. Resultaterne af disse undersøgelser er tilgængelige på følgende netsteder:

Goddiksen et al.:

<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0280018>

Helgesson et al.: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10805-022-09465-1>

Første artikel fra Videnskab.dk: <https://videnskab.dk/kultur-samfund/forskere-hver-tredje-phd-studerende-bryder-bevidst-regler-for-publicering-tit-under>

Anden artikel fra Videnskab.dk: <https://videnskab.dk/kultur-samfund/pres-og-regelbrud-blandt-phd-studerende-forskere-vil-have-kulturaendring>

[Tredje artikel fra Videnskab.dk:](#)

Pressemeddelelse: <https://ifro.ku.dk/aktuelt/aktuelt-2022/aktuelt-2023/nyt-studie-afdaekker-udbredt-uetisk-praksis-med-tildeling-af-forfatterskaber/>

Undersøgelsen fra Goddiksen et al., som var rettet mod ph.d.-studerende i en række europæiske lande, gengav bl.a., at knap 50 pct af respondenterne fra sundhedsvidenskaberne svarede, at de havde tildelt et gæsteforfatterskab til en seniorforsker. Tallet var noget lavere inden for naturvidenskab og meget lavere for de andre fagområder. Undersøgelsen har en lav svarprocent (6 pct). Derfor er der risiko for bias i forhold til, at de studerende, som mener der er et problem, i højere grad har svaret. I Helgesson et al., som har en væsentligt højere svarprocent (34%), svarede over en tredjedel af

respondenterne, der var sundhedsvidenskabelige ph.d.-studerende fra Skandinavien, at de havde haft gæsteforfattere i deres artikler. I lyset af disse fund er der grund til at mene, at der er et væsentligt problem med gæsteforfatterskaber inden for sundheds- og naturvidenskab, men usikkerhed om, præcis hvor stort problemet er.

Praksisudvalget besluttede ikke nogen konkret opfølgning på undersøgelserne, men besluttede at efterårets konference skal handle om forfatterskaber, og at de af undersøgelsens afdækkede problemstillinger kan blive behandlet på konferencen, jf. pkt. 5.

7. Skal PU udarbejde en vejledning om forskningsformidling på baggrund af bl.a. de afholdte oplæg og debat på 2022-konference?

PS gav et oplæg, hvor han til en start tog udgangspunkt i følgende sætning fra Universitetslovens §2, stk.3: ”Universitetet skal som central viden- og kulturbærende institution udveksle viden og kompetencer med det omgivende samfund og tilskynde medarbejderne til at deltage i den offentlige debat.”

Desuden tog han udgangspunkt i de nyligt offentliggjorte Kodeks for god videnskabelig praksis fra Københavns Universitet.

Her står bl.a.:

”3.3 Publicering og formidling

Universitetsloven foreskriver, at universiteterne skal formidle deres forskning og dele deres viden med det omkringliggende samfund. Publicering og anden kommunikation er en afgørende forudsætning for at fagfællebedømme, evaluere og diskutere de opnåede forskningsresultater. Denne formidling skal være ærlig, gennemsigtig og præcis.

Det forventes, at alle forskere på Københavns Universitet:

1. Publicerer deres forskning i anerkendte og relevante videnskabelige medier, fx tidsskrifter, monografier og antologier.
2. Sikrer relevant kvalitetskontrol (fagfællebedømmelse og/eller kritisk diskussion med kolleger).

3. Kommunikerer deres forskning til offentligheden, når det er relevant, og støtter den offentlige debat og demokratiske beslutningsprocesser.
4. I videst muligt omfang oplyser det videnskabelige grundlag for deres offentlige udtalelser.
5. Overholder [KU's retningslinjer](#) for brug af stillingsbetegnelse, akademisk grad og KU's navn i forbindelse med deltagelse i den offentlige debat.

Københavns Universitet understøtter forskere i disse bestræbelser ved at fremme en kultur med kritisk og åben debat samt ved at tilbyde vejledning i forskningsformidling, kommunikation og publiceringsstrategi, herunder Open Access.

Københavns Universitet tilslutter sig desuden Danske Universiteters [7 principper for god forskningskommunikation.](#)”

PS gav udtryk for, at der kan være brug for at vejlede forskere på KU om, hvordan de i lyset af dette skal forholde sig, når de i egenskab af KU-forskere henholdsvis formidler og bidrager til den offentlige debat. Han pegede på følgende fra sit eget indlæg på KUs konference i december sidste år som et muligt udgangspunkt:

”Tre principper for forskeres bidrag til den offentlige debat:

1. Man skal så vidt muligt deklarerer sin faglighed i debatindlæg, og hvornår man forlader den
2. Man skal kunne stå på mål for det faglige grundlag for ens udtalelser
3. Man skal så vidt muligt kommunikere om den usikkerhed, der knytter sig til det faglige grundlag for ens udtalelser

Hvordan skal de tre principper så håndhæves? Skal man kunne blive indkaldt til en kammeratlig samtale med sin leder, hvis man forbryder sig mod dem?

Nej, det mener jeg ikke. Det afgørende virkemiddel bør her være kollegial sparring og kritik.”

PU bakkede op om disse ideer. Formandskabet vil i samarbejde med udvalgets sekretær arbejde på at lave et udkast til en vejledning, som PU kan arbejde videre med.

8. Årsberetning 2022

Et udkast til årsberetning var fremlagt til godkendelse.
Årsberetningen skitserer kort PU's aktiviteter i året der er gået og indeholder en omtale af de afgjorte sager.

SIDE 6 AF 6

Årsberetningen blev godkendt. Sekretariatet offentliggør beretningen på PU's hjemmeside.

9. Eventuelt

Næste møde i PU er den 12. juni 2023, hvilket allerede er i kalenderen.

Det efterfølgende møde bliver den 30. august 2023.